
Tifkiriet: Ghand Majsi l-Parrukkier

Maurice Mifsud Bonnici

Kien żmien meta r-raħal ta' Hal Lija kien ihaddan fih l-attivitaġiet kollha ta' dawk li kienu jgħixu fih. Ma kontx tisma' li xi hadd mir-raħal li kien ikollu bżonn jixtri ratal ċanga, kien jixtriha minghand hadd iehor hlief Salvu tal-laħam ta' fejn Sant' Andrija: jew affarijiet tal-merċa u ħaxix għall-minestra jekk ma jinqediex minghand il-Maċluwa, minghand Mari Pajċoqqa jew Coppini; hobż u ħami fil-forn mingħnad Toni u Gejta tal-forn jew Ġużep ta' wara l-knisja u ħwejjeg ta' taħt u drappijiet minghand it-twaġġeb Rafel. U dawk in-nisa u tfajliet li kienu jiġu bżonn libsa tibdila, min ma kienx jaf lil Mari' l-Geżiża l-ħajjata! Ahna konna ngibuha ġurnata shiħa, saħansitra anki tiekol għandna, u f'dik il-ġurnata kienet tfassal kemm ħwejjeg kien ikollhom bżonn ommi u hutu t-tfajliet. Fi żmien il-Milied x'seher kellhom dawk il-pasturi tat-tafal kuluriti li konna nixtru minghand iz-Zoppa.

Il-Ġurat u l-Lewlu kienu r-rifuġju ta' dawk li kien jħobbu l-qatra, waqt li għall-grokk ta' qabel l-ikel, kienu javventuraw irġiel minn Hal Lija, H'Attard u Hal Balzan għand Ġanni l-Qadi li kien, u għadu, armat fil-misraħ li jgħaqqad lil dawn it-tlett irhula gwejda u ġirien.

Bl-istess mod, in-nies ta' Hal Lija għall-qtugh tax-xaġħar ma kellhomx għażla oħra hlief lil Majsi l-parrukkier. Mhux għax b'daqshekk, in-nies ta' Hal Lija kellhom jikkuntentaw b'dak li jsibu. Anzi wieħed jista' liberament jgħid li dawn kienu xxurtjati li d-destin sawrilhom lil Majsi u poġġihulhom fosthom. Idejħ kienu qağħdu sewwa għax-xaġħar irqiq irqiq tat-tfal u għall-irjus muxğħara ta' dawk akbar minnhom. Kien jaf bl-akbar maestrija kif irażżan l-imqass max-xaġħar imsellef b'ċerta ħila miċ-ċirku ta' madwar il-qorriegħa biex jgħatti, kemm jista' jkun, il-qargħa mifruxa bħal misraħ f'nofs ir-ras ta' l-irġiel imdahħlin fiż-żmien.

Majsi ma kienx imkisser fuq dan ix-xoġħol biss. Idejħ kienu taz-zokkor għat-tqaxxir tal-leħja bil-mus. Kien isib il-ħin biex jaqta' x-xaġħar jew iqaxxar il-leħja ta' ftit parruċċani sinjuri jew ta' xjuħ li ma jkunux joħorġu minn darhom. Għandna kien jiġi meta xi hadd minna kien ikun ma jiflaħx u xaġħru jkun twallu ż-żejjed.

Ma niftakarx sewwa meta sirt naf lil Majsi għall-ewwel darba, x'aktarx għax sirt nafu meta l-menti tiegħi saret konxja li qiegħed ngħix, għax Majsi beda jaqtagħli xaġħri qabel irfist l-għatba tat-tfulija fl-aħħar snin ta' l-għoxrinijiet. Majsi anki qabel daż-żmien kien ilu s-snin jitkisser fuq xoġħlu.

Mifruxa mperrċa fuq il-blata tal-bieb tal-ħanut, Majsi kellu tabella ta' l-

injam iddandan il-kliem: OXFORD SALOON u bi kliem aktar umli taħthom: Tom Xuereb. Issa, jekk fid-dinja kienet tezisti haġa li ma kellhiex skop, din sehhet proprju f'Hal Lija u dil-haġa kienet eżattament din it-tabella. Ghax f'Hal Lija, la hadd kien jaf fejn jinsab l-OXFORD SALOON u wisq anqas min kien Tom Xuereb. Dan il-post li din it-tabella inkurunatu SALOON, in-nies ta' Hal Lija kienu jafuh b'hanut, anzi bhala l-hanut ta' Majsji u dak li gie mghammed bl-istess mod Tom Xuereb, kulhadd kien jafu bhala Majsji, anzi Majsji l-Parrukkier. Din it-tabella tant kienet inutli li jien intbaht biha meta kelli xi 18-il sena. Nies barra mir-rahall ftit li xejn kienu jiffrekwentaw lil Majsji u dal-fatt ghamel lil din it-tabella aktar bla skop.

Dan il-hanut tax-xagħar ma kienx xi knisja mzejna bid-damask. Kien jikkonsisti f'kamra ta' daqs normali mghammra bl-essenzjali għal dan il-mestier. Fuq il-ġenb tal-bieb, li minnu kienet tittawwal il-parti l-kbira tad-dawl tal-Bambin, kien hemm imdendla tul il-hajt kollu, mera kristalla li kienet tqarraq l-ghajn ghax biha l-kamra kienet tidher ta' kobor doppju. Taht din il-mera Majsji kellu mifruq minn tulha, armarju b'wiċċ ta' l-irham abjad silg, mimli kxaxen zghar hlief għal zewġ dahliet li quddiemhom kien hemm jistrieħu paxxuti zewġ pultruni tad-dirghajn, maestużi tal-kawba, b'imhadda galletta miksiġa bil-ġild, imghaddsa fihom. Mal-hajt faċċata tal-bieb kien hemm hawt taċ-ċaqquf b'vit ta' l-ilma f'nofsu. Barra milli kien jużah għall-ħasil ta' l-idejn, minnu Majsji kien jimla l-ilma fis-sjun tal-ħgieġ biex fih ixappap il-pinzell tal-lehja u bih ikattar ir-ragħwa fuq il-wiċċ qabel jibda it-tqaxxir tal-lehja.

Tul il-hajt tat-tieqa, li minnha kienet tidhol ukoll il-bqija tad-dawl, mal-ġenb l-ieħor tal-bieb kif ukoll mal-hajt faċċata tal-mera, kien jinfirex bank ta' l-aħmar, b'saqajn spazjati ugwali minn tulu, kollha rkiekel. Fuqu kienu jistennew serħana dawk li kienu jridu jinqdew għal xagħarhom u dawk l-oħra li kienu jridu jinqdew bil-hanut ta' Majsji biex jisimgħu l-aħħar aħbar tar-rahall jew biex jghidu kelma qabel jingabru f'darhom għall-ikla ta' filghaxija. Dan il-bank, bl-gherik tal-qliezet, kien sar ileqq daqs kieku kien illustrat bl-idejn.

Majsji kien juri l-fervur tiegħu ta' nisrani ma' wiehed mill-hitan tal-hanut permezz ta' inkwatru zghir tal-Qalb ta' Ġesù, imdendel fuq xkaffetta li fuqha, bhala sentinella kien ikun hemm dejjem inemmen musbieħ ċkejken b'turija ta' qalb herqana thegġeġ l-imhabba lejn Dak li ma waqaf qatt ihobbna. Taht din ix-xbiha mqaddsa, Majsji kellu mwahħal kapuċċin zghir ta' l-injam irqiq, bil-kappun li jitle' fuq rasu jew jinzel wara għonqu skond it-temp. Ghajnejja kienu jibbru fuq il-figura mistika li għalija kellha s-sitt sens soprannaturali li bih dan il-kapuċċin kien ibassar it-temp. Lejlet li Majsji kien ikun sejjer għas-sajd, kien jikkonsulta lill-kapuċċin biex skond fejn qieghed jistrieħ il-kappun, ibassar jekk l-ghada kienx se jkun galbu għas-sajd.

Mal-hajt faċċata tal-bieb, biex izejjen il-hanut, Majsji wahħal stampa kbira bil-kulur li fuqha kien hemm murija magna tal-hjata bl-isem kbir ta'

MUNDLOS biex jiġbed l-attenzjoni ta' kulmin kien jirfes l-ghatba tal-bieb. Fl-istess haġt u mal-ġenb tal-hawt tal-ilma, kien hemm bieb dejjem miftuħ li kien jaġhti għal ġo kamra li minn ġo fiha Majsji kien iġib il-miżhun ġos-sjun għat-tqaxxir tal-leġja. Din il-kamra kien fiha tagħmir għal bżonnijiet oħra.

Fil-fetha tal-bieb ta' barra, kien ikun hemm minxura mlahaħha, purtiera tax-xibka rqiqa bil-ġmiemen fit-tarf t'isfel ikarkru ma' l-art. Din, barra milli kienet tissielet biex iżzomm id-dubbien milli jidhol ġewwa, kienet ukoll isservi ta' l-qugh għall-pappamoski li Majsji kien iżomm jiġru ma' l-art fil-hanut b'ġewnaħ imqasqas. Kienu jkunu Zizka għall-habta ta' Novembru u Sofor għaž-żmien ta' Marzu. Bil-purtiera b'kollox dawn il-povri għasafar dejjem irnexxielhom jitrejqu bid-dubbien li xorta jkun dahal ġewwa.

Majsji ma kellux hin li jirregolalu xogħlu. Kien jiftaħ fis-sebġha ta' fil-ghodu u fil-ghaxija kien jaġhlaq il-bieb meta kien ikun inqeda kulhadd. Ġieli kien jibqa' għaddej sa tard fil-ghaxija speċjalment nhar ta' Sibte jew fil-ġranet ta' qabel is-Salvatur.

Sakemm kelli madwar għaxar snin, biex naqta' xagħri għand Majsji kien johodni missieri. Minhabba li ta' dik l-età ma kontx wieħed mit-twal, Majsji kien jerfa' mill-art il-banketta għas-saqajn minn quddiem il-pulturna, italla' l-imhadda u jpoġġiha fuq il-banketta mrasa fil-pultruna. Kien jitbaxxa u jerfaġġni minn taht abti u jpoġġini bil-hlewwa fuq l-imhadda, ix-xamplat fil-gholi, biex ma jkollux jitbaxxa waqt il-qtugh tax-xagħar.

Qabel ma Majsji kien jintefa' fuq xogħlu kien iħobb jistaqsini hafna domandi, aktarx biex forsi jtaffili l-ftit tensjoni li hu kien jintebaħ li kien ikolli fuqi. Barra minn hekk, Majsji kien iħobbni daqs il-mimmi t'ghajnejh. Jien ukoll kelli ġibda speċjali lejh, għax it-tfal jaġhrfu malajr lil min iħobbhom.

Mill-ewwel kexxun ta' l-armarju kien johrog xugaman tax-xoqqa bajda silġ, mgħoddi u mitwi daqs li kieku parti mill-korredu ta' għarusa. Kien iperrċu bejn idejh miftuħa; ifarfru darba tnejn bi drawwa aktar milli għal haġ'oħra; jifirxu bil-hlewwa madwari u bl-akbar ġentilezza kien idawwar il-parti ta' fuq tiegħu ma' għonqi u jehmzu sewwa billi kien ifelles it-tarf tiegħu ġewwa dak ta' madwar għonqi.

Issa li kien ikun lesta dan kollu, kien jaqbad il-bicċa sigarru ta' Malta bejn l-ewwel żewġt iswaba', jaqilgħu minn ma' xufftejh, iħares harsa lejh b'sodisfazzjon u jerga' jifgħu f'postu. U postu kien bejn ix-xufftejn ta' Majsji. Tul is-snin twal li kont immur għandu, qatt ma niftakar narah b'sigarru shiħ f'ħalqu u wisq anqas kelli qatt ix-xorti nara ħarira duħħan hierġa minnu. Dawn kienu t-tħejjijiet preliminari li kont ngħaddi minnhom qabel ma Majsji kien jaqbad l-imqass f'idu. Dan kien jaġhmlu b'idu l-leminja waqt li bl-oħra kien jaqbad il-pettne rqiqa ta' l-ghadam; (ma kienx jgħidlu moxt, għax din għalina kienet kelma baxxa).

Kif is-swaba' ta' idu kienu jidhlu fiż-żewġ holoq ta' l-imqass, dan donnu

kien jiehu l-hajja. Jibda qisu jkellem lil Majsji b'munqaru jqasqas daqs ilsien ta' mara li tilhaq salib haddiehor. Jieqaf biss ghal dawk il-mumentu sinkopati meta joghdos bicx jomghod ix-xaghar. Meta jintrefa' l-ghanja mtennija tieghu terga' tibda tidwi f'widnejk bhal wahda ta' ftahir ghall-hila tieghu.

Wara li kien iqarwizli l-għnub u l-warrani ta' xaghri, kien idur ghax-xaghar ta' fuq il-qorriegha. Din kienet operazzjoni aktar, biex nghid hekk, goffa. Minhabba li mit-twelid kelli xaghri folt aktar min-normal, u bejn qatgħa u ta' warajha kien jghaddi iż-żmien aktar milli Majsji kien jixtieq, (ghax biex naqta' xaghri kont qisni sejjer naqta' rasi), l-imqass kien jixxala għall-ahhar. Waqt li Majsji b'idu x-xellugija kien jomxotli xaghri għal fuq mohħi, ix-xaghar li kien ikun maqtuġh kien jghaddi bhal xita minn quddiem ghajnejja waqt li parti minnu kien jispiċċa jistrieħ fuq ix-xugaman f'hogri. Il-parti l-oħra kienet teħel ma' xwejfieti, tidhol fi mnifsejja jew issorġi fuq ix-xaghar ta' tebqiet ghajnejja.

Meta Majsji kien ihoss li l-imqass għamel xogħlu, kien isserħu bl-akbar għożza fuq l-irhama quddiemu u minfloku kien jaqbad il-makinetta, li tongħos fuq l-irhama kienet tkun tistenna t-tern tagħha. Kien jaħtaf iż-żewġ saqajn tagħha bejn is-swaba' u l-hobza tal-pala t'idu l-lemnija u waqt li kien jif-taħhom u jagħlaqhom ripetutament, kien iżerzaqha fuq ix-xaghar qasir ta' fuq għonqi biex jaqtgħu aktar qasir daqs li kieku kwazi jqaxxru bil-mus.

Din l-imbierka makinetta kienet it-terror tiegħi. Minhabba li x-xaghar kienet taqtgħu billi taħsdu bejn żewġ settijiet ta' snien xfafar li jizzerzqu fuq u kontra xulxin bl-gheluq u l-ftuħ tas-saqajn tagħha, kultant flok taqta' xi xaghra kienet tomghodha waqt li kienet toqrosok qarsa xejn pjaċevoli. Jien kont nistħi nghid lil Majsji li kien ikun qieghed joqrosni, forsi ghax kont nahseb li b'hekk kont inkun qieghed inmaqdarlu xogħlu. Kont għalhekk nghid lil missieri, qabel ma konna nkunu sejrjn għand Majsji, biex meta japplikali l-makinetta, missieri jħares lejn ghajnejja mill-mera faċċata biex meta jarani negħmzu, Majsji jkun qieghed joqrosni u flok ngħidlu jien, jghidlu missieri li jkun qieghed jagħmilli dan.

Izda missieri ma ħamilx iżomm għalih dal-patt sigriet ta' bejnieta. Mar itarrfu lil Majsji, x'aktarx biex il-messaġġ tiegħi jasal dritt għand Majsji bla karamboli. Ta' din l-istratagemma tiegħi hadt palju! Minn dak in-nhar il-qris ta' Majsji donnu żdied ghax kien jiggosta jarani negħmez lil missieri, waqt li hu u missieri kienu jitbissmu. Dan kollu rrakkuntahuli Majsji meta kelli xi għoxrin sena.

Din l-esperjenza qarsa li kont ingarrab kull meta jikbirli xaghri, fortunatament giet fit-tmiem tagħha meta Majsji aġġorna ruħu u dahhal il-makinetta ta' l-elettriku li kienet taħsad ix-xaghar b'heffa kbira u bla qris. Għall-ewwel li ġabha, kienu bosta dawk in-nies li baqgħu jippreferu l-makinetta ta' l-idejn ghax kienu jaħsbu li faċli wieħed jiehu xokk minn din l-innovazzjoni. Missieri kien hasel se jirraġuna bħalhom, iżda meta Majsji dar fuqi u qalli li din ma toqrosx, jien ġennint lil missieri biex Majsji jużaha fuqi.

Barra minn hekk Majsji ta' assigurazzjoni lil missieri li din il-makinetta għewwa l-Amerka jużawha flok l-imqass! Jien rajtha din mill-Bambin għax biha spicċaw il-qris u t-tegħmiż.

Meta Majsji kien itemm l-operazzjoni ta' qtugħ ix-xagħar, kien jidhol fl-istadju tad-daqqa ta' l-imghallem biex johloq l-aħjar dehra ta' xogħlu. Kellu flixxkun tal-metall ileqq bħal fidda forma ta' langasa b'toqba żgħira fit-tarf ta' l-ghonq irqiq. Dal-flixxkun kien ikun jistrieħ fuq l-irhama dejjem għal-lest. Kien ikollu fih ilma b'żieda ta' xi forma ta' fwieha hafifa. Majsji kien jaqbd u minn għonqu bejn subghajh u waqt li b'idu l-leminija, b'hafna skossi kien iqattar dit-taħlita fuq xagħri, b'idu l-ohra u bis-swaba' mmaxxta f'xagħri u b'hafna tferfir, kien jifrex il-likwidu ugwali mal-qorriegħa kollha. Niftakar li meta missieri kien johodni naqta' xagħri fix-xitwa fil-ghaxija, lil Majsji kien jghidlu biex jaqbeż dan l-istadju tat-tberik minhabba li kien jibza' li niehu xi riħ.

Majsji wara li kien lesta dan kollu, kien jinxteteħ għall-opra ewlenija tal-qagħda tax-xagħar. Bil-pettne kien jofroq ix-xellug ta' xagħri u jifforma l-ferq dritt u għeri daqs xemgħa tal-gandlieri ta' l-artal maġġur. Wara kien ikompli jomxot ix-xagħar skond il-forma li fl-opinjoni ta' Majsji, l-aktar taqbel mal-wiċċ. U hawn kienet tidhol is-sengħa li xi drabi ma kinetx taqbel mal-gosti ta' missieri għax bosta drabi kien ibiddilli l-maxta wara li naslu d-dar. Dan kien jġri għar-raġuni li missieri kien pittur ta' hila, barra milli kien poeta u għalhekk ma kienx nieqes mill-immaginazzjoni estetika. Izda aktar ma bdejt nikber, aktar l-istil ta' mohħi, għall-aħjar jew għall-agħar, kien jieħu preferenza fuq ta' Majsji u saħansitra anki fuq dak ta' missieri bis-sens artistiku kollu li kellu!

Waqt li Majsji kien ikun applikat fuq il-qtugħ ta' xagħri, kien japprofitta ruħu mill-preżenza ta' missieri minhabba l-fatt li missieri kien sajjied ta' esperjenza u Majsji kien prinċipjant. Kien beda jmur ma' Ġużepp tal-forn ta' wara l-knisja. Dawn kienu jmorru bil-vann tal-hobż kull nhar ta' Hadd, il-Ġnejna fejn Ġużepp kellu daqsxejn ta' għorfa ma' tarf il-baħar fuq il-lemin tax-xtajta u li fiha kien iżomm luzzu żgħir li kien ivara kull meta kien imur jistad. Għalkemm is-sajd ta' Majsji, li kien għal tal-qiegh, ma kienx jaqbel ma' dak ta' missieri, li kien għal tal-wiċċ, kien hemm qasam komuni li fil-limiti tiegħu kienu jiftieħmu sewwa għax il-konverżazzjoni kienet tibqa' sejra sakemm Majsji, wara li jholl ix-xugaman minn ma' għonqi u jġibdu minn madwari, kien jerfagħni minn fuq l-imhadda u jweżinni fl-art fuq saqajja.

Hafna drabi din it-taħdita kienet tkompli titwal billi missieri, aktarx iva milli le, meta kien jieħu lili għand Majsji kien ikollu bżonn lil Majsji hu wkoll. Id-diskursata kienet tintemm hesrem meta Majsji jkun għamel xogħlu kollu u jkun nehħa x-xugamann minn madwar missieri. Wara li Majsji kien jixkupiljal u l-ispalel u d-dirghajn, missieri kien idahħal idu fil-but u fuq l-irhama kien jitleqlu sikspens. Majsji kien jipprova jagħtih il-bqija, izda missieri kien dejjem jirrifjuta li johodha għax kien jifhem li Majsji kien jagħtina attenzjoni speċjali.

Majsi ma kienx jaf jittellem biss fuq is-sajd. Kien kapaċi jkompli fuq is-sugġetti kollha li kienu jaqbd u dawk li kienu jiġu għand Majsi aktar biex jgħidu xi haġa milli għal haġ'ohra. Id-diskussjonijiet kienu jkun parrokkjali għalkemm aħbarijiet dwar Hal Balzan u H'Attard ma kinux jonqsu speċjalment wara l-granet tal-festi tagħhom. Izda l-aktar sugġetti interessanti li kont nitghaxxaq nisma' meta tfarfart xi ftit, kienu jgħidu meta fil-hanut ta' Majsi kien jiġi jserrah Salvu Mifsud, jew aħjar kif jafuh f'Hal Lija, Panziku. Dan kien bniedem li għalkemm ma kellux ix-xorti li jmur jitgħallem f'xi università, kien istruwit għall-aħhar. Kien prozatur storiku u poeta barra milli kien elokwenti fi kliemu. Kien imzejjien b'memorja fenomenali u kien jgħaġġbek jikkwota mill-Bibbja kif ukoll minn Dante jew Shakespeare qisu qed jistqarr il-Qaddisa jew is-Sliema. Ir-repurtorju tiegħu kien jinfirex lil hinn minn dawn il-konfini letterarji. F'nofs diskussjoni kont tisimghu jikkwotalek siltiet mill-Leopardi, Ugo Fuscolo jew Tarquato Tasso.

Meta kien ikun hemm Panziku għand Majsi, ara ma tmurx taħseb li xi hadd kien ikollu l-hila jinfilsa kelma fi kliemu. Kien jirreċta l-aħhar poezija li kienet lis-Salvatur jew lin-nar ta' Hal Lija. Kien jiġi għand Majsi aktar għax kien isib sfog fit-tpaċċiċ milli għal skopijiet ohra. Izda darba inzeratju li ried iqaxxar il-lehja. Majsi stiednu biex jiehu postu fuq il-pultruna waqt li kien f'nofs diskursata. Panziku ntelaq fuq il-pultruna bhal xkora dqiq iżda lsienu baqa' jtaqtaq. Majsi bi drawwa qabad b'idu l-leminja l-mus minn fuq l-irhama u fethu. B'idu l-ohra ġibed 'il fuq il-ġilda li kien dejjem iżomm imdendla ma' l-armorju u beda jżerżaq fuqha x-xafra tal-mus 'l isfel u 'l fuq b'heffa li thallik bla nifs. Wara li kien hassu li x-xafra ssinnet biżżejjed, telaq il-mus fuq l-irhama, dawwar ma' għonq Salvu x-xugaman, tella' mal-ponta ta' sebghu mesha sapun magħġun u firixha fuq ilhit Panziku. Mela ftit fis-sjun, xappap il-pinzell fih, tellgħu ma' wiċċ Panziku u beda jogħrku b'ritmu mgħaġġel fuq is-sapun. F'kemmi ili ngħidlek wiċċu sar xkuma wahda u nahseb li Panziku daqha sewwa għax waqt dal-hin kollu fomm u waqafx iredden.

Issa l-operazzjoni kienet sejra tiegħu xejra delikata għax kien wasal it-tqaxxir tal-lehja. Majsi qabad il-mus bejn is-swaba' ta' idu l-leminja, barra mis-seba' ż-żgħir li kien iżomm imtalla' donnu kellu sugġizzjoni jistrieħ bhal shabu fuq din l-ghodda li wiehed juza biss bir-reqqa u b'attenzjoni. Bil-mus imtalla' livell ma' wiċċ Panziku, Majsi widdbu: "Issa daqshekk, Salv!" u Salvu mmuta f'daqqa. Izda kull darba li Majsi kien jaqla' l-mus minn ma' wiċċ Panziku biex jimshu mis-sapun, erħilu jerga' jifthilha b'Majsi jtenni jsikkta qabel ikompli. U din il-farsa baqgħet għaddejja sakemm Majsi bil-pinzell u s-sijun hasel wiċċ Panziku mis-sapun li baqa' jitlajja ma' wiċċu wara li għaddiet minn fuqu x-xafra tal-mus. Waqt li wiċċu kien għadu niedi, Majsi dilek fuqu s-silġa u bix-xugaman li kien għadu mdawwar miegħu mesahlu wiċċu bl-akbar delikatezza.

Issa Panziku reġa' ha postu fuq il-bank u frisk daqs hassa kompli jirakkonta b'aktar fervur minn qabel. Kulhadd kien jiehu gost jisimghu ghax kien jaf xi jghid. Kliemu kien jghallmek u l-vuċi tieghu ma kinitx monotona. Ma nghidx li ma kienx ikun hemm min issummat jisma' ma kienx ukoll ibeżzaq xi wahda f'wiehed mill-isputaturi li Majsi kien iqieghed imbieghda b'simetrija quddiem il-bank fejn kienu jpogġu. Izda dan ma kinux jaghmluh b'xi dispett. Kienu jaghmluh b'neċessità ghax Salvu ma kienx jaghtihom l-okkazjoni jixxuttaw il-bzieq ta' halqhom billi kultant ihallihom jghidu kelma.

Min kien imur ghand Majsi l-Parrukkier ma kienx jibbenefika biss mill-gherf 'gratis et amore' ta' Panziku; kien ikollu l-okkazjoni jixrob gherf iehor ta' Mario Agius, maghruf f'Hal Lija bhala Tal-Pajs. Dan, bhal Panziku, ma kellux ix-xorti jistudja ġo l-università, u daqs Panziku ma kienx nieqes mill-gherf, anzi fejn kien jidhol l-ilsien Malti kien ta' aktar awtorità. Mario ma kienx bhal Salvu, itaqtaq bla heda. Kien ta' ftit kliem izda b'hafna sustanza. Dak iż-żmien kien ghadu żaghżugh izda kien ifendi bl-argumenti tieghu ghal dak li kien ikun jghid Panziku. Kont nitghaxxaq nisma' lil Salvu jipperora u lil Mario jfendi u bi kliem mirqum jispjega ċar dak li kien ikollu f'mohhu. Insomma, ghand Majsi wiehed kien isib l-isbah moghdija taz-żmien li fiha wiehed jitghallem xi haġa.

Aktar ma tkattart fis-snin, aktar kont niehu gost niltaqa', mhux biss ma' dawn iż-żewġ persunaġġi tar-rahal, izda wkoll ma' Majsi ghax Majsi wkoll ma kienx nieqes mill-hila ta' l-ilsien mitkellem. Mieghu u ma' dawn iż-żewġ ghorrief kont bdejt issa nzerżaq xi kelma. Majsi kien ihobb jitkellem mieghi hafna, mhux biss ghax jien bhal missieri hriġt sajjied, izda wkoll ghax jien kont inwassallu ahbarijiet minn barra r-rahal meta sirt żaghżugh.

Issa Majsi xerrek mieghu lil ibnu l-kbir, Salvu, biex itih daqqa t'id waqt li jitghallem is-sengha ta' parrukkier. Biż-żmien sar tas-sengha daqs missieru. Wara ġie jghinu wkoll ibnu ż-zghir, Fredu. Billi dan kien mitfugh fuq l-iskola ghax kien imur is-Seminarju tal-Furjana, ma kienx ġie ma' missieru biex jitghallem is-sengha bhal huh. Kien ghalhekk jiġi fil-vaganzi u xoghlu kien biss li jiknes, meta kien ikun hemm bżonn ix-xaghar li kien jingema' madwar iż-żewġ pultruni. Salvu kien jaf jitkellem daqs missieru izda Fredu kien ta' ftit kliem u ta' ġentilezza kbira. Meta kien bi sforz jasal biex itarraf xi haġa, wiehed kien jintebah li hu ta' skola u tifel intelligenti. Kif konna nghanid ahna ta' Hal Lija, missieru kellu bokka bih.

Biż-żmien Salvu sab post ta' parrukkier mal-gvern. Fredu lahaq saċerdot b'hafna potenzjal tant li, wara li żejjen lil Hal Lija bhala Kappillan maħbub taghha ghal bosta snin ta' hidma wtieqa, lahaq Monsinjur Arcipriet tal-Katidral ta' l-Imdina. Jien, fl-1955 iżżewiġt u hriġt b'qalbi maghfusa minn Hal Lija waqt li Majsi baqa' jippersisti fuq xoghlu ghal hdax-il sena ohra bhallikieku d-dinja qatt ma nbidlet.

Meta Majsi rtira mix-xoghol, kellu, imbierek Alla, 72 sena. Dak iż-żmien ma kienx hawn pensjoni għal wiehed li jirtira mix-xoghol li biha Majsi seta' sab il-mistrieħ hdax-il sena qabel. Barra minn hekk, Majsi ma tantx gawda s-serhan tiegħu. Mhux għax halliena kmieni wara li rtira. Meta l-Mulej għajjatlu kien laħaq l-età veneranda ta' 89 sena. Izda, miskin intefa' ġo sodda għal snin li żgur hasshom bla tmiem. Waqt is-snin twal ta' xogħlu tant twaqqaf, li fl-aħħar saqajh ċedew. Povru Majsi, sefa martri tax-xogħol li tant ta b'dedikazzjoni, tbissim u hlewwa, lilna n-nies ta' Hal-Lija.

F'rokna ta' qalbi għandi mistura sogħba kbira li ma nista' ninsa qatt. Meta ibnu Dun Alfred kien għadu kappillan ta' Hal Lija, kien kemm-il darba stedinni biex immur nara lil missieru li kien fis-sodda. Jien għalkemm kelli l-akbar xewqa li nagħmel dan, qatt ma wasalt biex nagħmlu. Meta kont determinat biex inżuru, hija ikbar minni li joqgħod Hal Lija, tani l-aħbar kiefra li Majsi kien halliena xi xhur qabel. B'sogħba kbira nitlob maħfra lil Majsi fil-ġenna għal dan in-nuqqas tiegħi.

Jien lil Majsi bqajt niftakru bħalma baqgħet tiftakru t-tabella ta' fuq il-ħanut li għadha mwahħla f'potha sal-lum, bid-differenza li m'għadnix niftakru bhala Tom Xuereb ta' OXFORD SALOON, izda bhala Majsi l-Parrukkier ta' Hal Lija.